

Polismyndigheten
Rättsavdelningen
Förvaltningsrättssektionen

Regeringsuppdraget om en statlig e-legitimation

Inledning

Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har fått i uppdrag av regeringen att analysera möjligheterna för och lämna förslag om framtagandet och driften av en statlig e-legitimation. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med Polismyndigheten, som särskilt ska bistå Digg i frågor om hur e-legitimationen kan utfärdas samt hur den bör utformas för att förebygga och förhindra bedrägerier, och stärka Sveriges säkerhet. Inom ramen för samarbetet vill Polismyndighetens arbetsgrupp framföra följande synpunkter.

Inställning till ny uppgift och föreslagen lösning

Uppgiften att ansvara för grundidentifieringen vid utfärdande av e-legitimationen

Inom Polismyndigheten pågår ett arbete med att renodla polisens uppdrag. Syftet med att renodla myndighetens arbete är att ge polisen möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet. Detta för att polisen i ökad utsträckning ska kunna koncentrera sig på sin centrala funktion, dvs. att minska brottsligheten och öka tryggheten. Med anledning av det pågående arbetet är rådande uppfattning därför inledningsvis att nya uppgifter inom detta område inte bör påföras myndigheten. Detta eftersom uppgifterna inte har polisiär relevans eller direkt kräver polisiär befogenhet, utan kan påföras annan huvudman.

Föreslagen utformning av en statlig e-legitimation

Det är i framtagandet av en säker e-legitimation viktigt att beakta de personer som medvetet lämnar ifrån sig kontrollen över sitt BankID till någon som avser att använda innehavarens identitet i brottsliga verksamhet, av polisen kallat ”utnyttjade identiteter”. Vanligtvis är innehavarna personer som har svag anknytning till Sverige och som av olika anledningar inte har behov av sin e-legitimation (skeninvandrat eller utvandrat). Företeelsen kan primärt inte brottsutredas bort utan det är genom förebyggande åtgärder som effekter kan uppnås. Att handlingen är kriminaliserad har ringa faktisk effekt. Den här typen av missbruk kan begränsas genom att vid vissa typer av interaktioner kräva biometrisk autentisering vid användandet av e-legitimation samt slumpmässigt begära det för att säkerställa att innehavaren är den person som

e-legitimationen är utfärdad till. En sådan åtgärd skulle sannolikt ha en starkt förebyggande effekt av flera anledningar. När den egentliga innehavaren måste autentisera sig själv krävs en annan nivå av inblandning av denne. Det kräver även en helt annan organisering mellan de som ligger bakom de brottsliga uppläggen och den egentliga innehavaren.

Mot bakgrund av ovan finns särskilt tre problem/svagheter med förslaget:

- Den digitala och den fysiska legitimationen separeras, så att det endast är vid utfärdande/utlämnade som det finns en koppling mellan individ och identitet.
- Den högsta tillitsnivån kan uppnås utan biometrisk autentisering, vilket alltså kan användas för alla typer av identifieringar.
- Förslaget omfattas av personer med oklar identitet och/eller svag anknytning till Sverige, för vilka det finns låga eller obefintliga trösklar att överlåta sin digitala identitet.

Det ses som en allvarlig brist att förslaget inte kräver biometrisk autentisering vid användandet. Det är inte tillräckligt att säkerställa att e-legitimationen är korrekt utfärdad för att man ska kunna lita på den, om innehavaren kan överlåta e-legitimationen till en annan person som obehindrat kan använda den utan egentlig risk för att bli upptäckt. Den högsta tillitsnivån blir i så fall *de facto* mycket låg då i princip all kontroll sker vid utfärdandet och ingen egentlig kontroll sker vid användandet.

Eftersom förslaget även omfattar personer med samordningsnummer kan antalet personer som kan utnyttjas komma att öka mångdubbelt. Kretsen utökas också med personer som generellt har en svag anknytning till Sverige, vilket i sammanhanget innebär en hög risk. Risken för missbruk ligger i att personer med svag anknytning till Sverige får e-legitimationer utfärdade samtidigt som det i allt väsentligt saknas förebyggande åtgärder för att förhindra missbruk.

I sammanhanget bör också beaktas att det finns många fördelar med att istället utfärda en e-legitimation på en fysisk identitetshandling. Förutom att det blir uppenbart för innehavaren att det är en värdehandling, vilket försvårar genomförandet av bedrägeribrott, kan det fysiska identitetskortet makuleras mekaniskt vilket också innebär att den elektroniska identiteten återkallas.

Sammanfattningsvis bedöms Digg:s föreslagna tekniska lösning på statlig e-legitimation inte vara tillräckligt säker utan innebära risker utifrån Polismyndighetens brottsförebyggande och brottsbekämpande uppdrag. Om förslaget genomförs i nuvarande utformning bedöms det föreligga en risk för flerdubbling av företeelsen ”utnyttjande identiteter” och ökade risker för bl.a. bedrägeribrott.